

**Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №
РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към
енергийните характеристики на сгради**

Информация

Откриване / Приключване: 06.12.2023 г. - 05.01.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #8448-K

Област на политика: Регионална политика

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Тип носител: Национално

Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради (Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г.) е издадена на основание чл. 169, ал. 4 във връзка с чл. 169, ал. 1, т. 6 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и чл. 31, ал. 4 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ).

На основание чл. 31, ал. 2, т. 3 от ЗЕЕ, с § 4 от преходните и заключителни разпоредби, Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. определя задължение за влизане в сила от 1.01.2024 г. на изискването по чл. 21, ал. 1, т. 1 от наредбата, съгласно което от тази дата всички нови сгради от съответната категория в приложение № 2 на наредбата се проектират с близко до нулево потребление на енергия в съответствие с определението в § 1, т. 28 от допълнителните разпоредби на ЗЕЕ.

Второто условие на дефиницията в § 1, т. 28 от допълнителните разпоредби на ЗЕЕ въвежда изисквания на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите, която в чл. 2, § 2 определя, че „необходимото количество енергия с близка до нулевата или с много ниска стойност следва да бъде произведено в значителна степен от възобновяеми източници на енергия“.

След оценка по прилагането на определението в § 1, т. 28 от допълнителните разпоредби на ЗЕЕ е установено, че то е изпълнимо за инвестиционни проекти, които залагат на конкретни технологии за индивидуален вариант на отопление и охлаждане в сгради като различни видове термопомпи, системи за оползотворяване на слънчева енергия и др. Установено е още, че по икономически и социални съображения прилагането на националното изискване за сгради с близко до нулево потребление на енергия е възпрепятствано най-много в градовете с централизирано топлоснабдяване или с развита газопреносна инфраструктура.

С отчитане на визията, заложена в проекта на Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г., с хоризонт до 2050 г. която отразява идеите и политиките на държавата за развитие на енергийния сектор вкл. енергийна ефективност и декарбонизация по целия тракт „производство – разпределение – потребление“, е потърсена възможност за алтернативен и прогресивен подход за улесняване на прилагането на изискването по чл. 21, ал. 1, т. 1 от Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. Такова решение е открито в районите в България, в които топлоснабдяването се осъществява чрез енергийни обекти и съоръжения за производство, пренос, доставка и разпределение, свързани в топлоснабдителна система.

Предложеното изменение в наредбата допуска в градовете с централизирано топлоснабдяване и газоснабдяване индивидуалните технически решения за отопление и охлаждане с оползотворяване на възобновяеми източници да имат алтернатива чрез проектиране и изграждане на общи сградни инсталации, които се възползват от топлопреносната система в населеното място и могат да се присъединят към местна ефективна районна отоплителна и охладителна система (по смисъла на § 1, т. 24в от Закона за енергетиката). По този начин се осигуряват условия на конкуренция на действащите в страната ефективни районни отоплителни и охладителни системи с въведено високоефективно комбинирано производство на енергия с други технологии на пазара.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Адрес: София, ул. Св. Св. Кирил и Методий 17-19

Електронна поща: e-mrrb@mrrb.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Мотиви - вер. 1.0 | 06.12.2023](#)

[Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради - вер. 1.0 | 06.12.2023](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Костадин Христов (05.01.2024 11:24)

Становище към Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-3

Въведените към момента, с Наредбата, дефиниции на понятията „на място“ и „в близост“ не спомагат за реализиране на намеренията заложи в Закона за енергийна ефективност. Текущата им дефиниция не е съобразена с практическото състояние на урбанизираните територии и могат да се приложат само в силно ограничен кръг от слабо урбанизирани територии по отношение „на място“, а „в близост“ е неприложима поради забрана за използване на наличните разпределителни мрежи. Предлагам преразглеждане на дефиницията „на място“, която да се разбира като граници на една функционална зона (Жм, Жс, Жг, Ц, Пп и т.н.), а не на конкретен имот. Изследванията показват, че жилищни сгради над 6 етажа и офисни сгради над 3 етажа не могат ефективно да осигурят необходимата им енергия от възобновяеми източници в границите на обичайните им имоти. Необходимо е нормите на наредбата да стимулират колективна ангажираност както на връзките потребител-потребител така и на връзките производител-потребител не само като индивидуални решения, но и като колективни договори. Предлагам преразглеждане на дефиницията „в близост“, така че производител на енергия от възобновяеми източници и краен консуматор на същата да могат да използват съществуващата преносна или разпределителна мрежа за връзка ако се намират на територията на една и съща община или поне в границите на една и съща урбанизирана територия. При съвременните темпове на урбанизация и уплътняване на застрояването е нереално очакването всеки урегулиран поземлен имот да произвежда необходимата му енергия, но нормите трябва да стимулират производството на възобновяема енергия да се извършва в близост до крайния потребител, за разлика от текущото състояние на масово разпространение на обекти за добив на възобновяема енергия далеч от крайни потребители.

Разпоредбата на чл. 21 (1) т. 1 необосновано въвежда изисквания за сгради с близко до нулево потребление на енергия едновременно за публичните органи и частния сектор след като в Плана за въвеждането на изискванията е заложен двуетапен преход. На практика така се губи тестовия период и възможността за калибриране на модела което може да се случи единствено при въвеждане на изискванията в двугодишен предварителен период за публичните органи. Така ще може да се направи оценка на заложените критерии, тяхната практическа

приложимост и евентуалното им прецизиране. Предлагам да се спази принципа за двуетапно въвеждане на изискванията за сгради с близко до нулево потребление на енергия, като се отложи въвеждането по отношение на сгради в частния сектор.

С уважение, арх. Костадин Христов

Автор: Стоян Тодоров (05.01.2024 08:00)

Становище и предложение на Алианс за висока строителна култура

АЛИАНС ЗА ВИСОКА СТРОИТЕЛНА КУЛТУРА

Сдружение с нестопанска цел в обществена полза

+359 886 505 698, e-mail: office@avsk.bg, www.avsk.bg

Продължение!

Изм. No.001/04.01.20023г.

Интересен факт е, че предвидените облекчения са предвидени и за собствениците на сгради, които могат да се присъединят към **газоразпределителна мрежа**.

По данни от Национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд и резултатите от анализа на статистическите данни за топлоснабдяването на 2 666 733 жилища към 2011 г. показва, че дялът на природния газ от енергоносителите за топлоснабдяване, използвани за отопление в жилищата в България към 2011 г. е **само 1,3%.**

Към настоящият момент се предполага, че този дял е значително по-висок, но със сигурност е твърде малък дял от всички енергоносители.

Анализирайки предложенията нашето мнение, че облекчението, което се предвижда за отлагане на изискването на чл. 21, ал. 1, т. 1 от Наредбата обхваща твърде малка част от собствениците на поземлени имоти, които имат инвестиционни намерения за строителство на нови сгради и това ще бъдат най-вече живущи в големите населени места, в които има ефективни районни отоплителни и охладителни системи и **газоразпределителна мрежа**.

Предвиждането за възможността на ползвателите на природен газ от газоразпределителната мрежа да намалят енергията от **ВЕИ на 15%** за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление в сградата **е в противоречие с Европейското законодателство в областта на климата**, което изисква от ЕС и неговите държави-членки да намалят наполовина емисиите на парникови газове до 2030 г. и **намаляване на използването на изкопаеми горива и преминаване към енергия от възобновяеми източници.**

Учудващо е въпреки отложеното влизане в сила на изискването за проектиране на нови сгради от съответната категория в приложение № 2 с близко до нулево потребление на енергия съгласно определението в § 1, т. 28 от допълнителните разпоредби на ЗЕЕ с повече от година в последния възможен момент да се предлага изменение в наредбата, което реално е в противоречие на целите и обслужва твърде малък кръг от заинтересовани лица.

Имайки предвид горното, нашето сдружение – АВСК, предлага да бъде изготвен **НОВ** Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради, който да бъде придружен с предварителна оценка по чл. 20 от ЗНА. В новия проект трябва да бъдат предвидени текстове, които са основани на принципа на справедливост и съразмерност.

Общественият интерес е да се въведат ускорено изискванията на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите, но това не може да бъде за сметка на бъдещите собствениците на нови сгради в малки населени места или части от други населени места без реализирана **газоразпределителна мрежа** и ефективни районни отоплителни и охладителни системи.

Повечето от сградите, които ще бъдат засегнати от изискванията са жилищни сгради, чието основно предназначение е за удовлетворяване на жилищни нужди. Имайки предвид колко непосилни и несъразмерни са цените на жилищата в страната ни спрямо средните доходи на българските граждани, предвидените изисквания за строителство на сгради с близко до нулевото потребление на енергия ще доведат до голям негативен социален ефект.

С оглед на това предлагаме да бъде въведен общ преходен период до 31.12.2027 г. за ВСИЧКИ нови сгради, за които са предвидени изискванията на чл. 21, ал.1, т.1 от Наредбата като се предвиди за новите сгради до 31.12.2027 г. не по-малко от 35 на сто от потребената (доставената) енергия за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление да бъде енергия от възобновяеми източници, разположени на място на ниво сграда или в близост до сградата.

С уважение,

Председател на УС на АВСК: арх. Стоян Тодоров

Автор: Стоян Тодоров (05.01.2024 07:59)

Становище и предложение на Алианс за висока строителна култура

АЛИАНС ЗА ВИСОКА СТРОИТЕЛНА КУЛТУРА

Сдружение с нестопанска цел в обществена полза

+359 886 505 698, e-mail: office@avsk.bg, www.avsk.bg

Изм. №.001/04.01.20023г.

Относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради, публикуван в [Портала за обществени консултации](#).

Уважаеми г-н Министър,

На 6.12.2023 г., 25 дни преди влизане в сила на чл. 21, ал. 1, т. 1 от Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради, в Портала за обществени консултации е публикуван Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата.

С § 3. В Проекта се предвижда следния нов параграф, който е ключов за прилагането на изискването на чл. 21, ал. 1, т. 1:

В преходните и заключителни разпоредби се създава § 4а:

„§4а. При прилагане на изискването по чл. 21, ал. 1, т. 1 се допуска до 31.12.2027 г. за новите сгради, за които със заданието за проектиране е предвидено проектиране и изграждане на обща сградна отоплителна и/или охладителна инсталация с присъединяване към централизирано топлоснабдяване от ефективна районна отоплителна и охладителна система **или с присъединяване към газоразпределителна мрежа**, енергията от възобновяеми източници за собствено потребление, генерирана на място или в близост до сградата, да има дял най-малко 15 % от доставената (потребна) енергия за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление в сградата.“

Една от целите на сдружение АВСК е защита на крайния потребител. В процеса на строителство това са собствениците на недвижими имоти.

С оглед на професионалната ни компетенция, преобладаващата част от членовете на сдружението са архитекти, и в изпълнение на целите на сдружението даваме следното становище по проекта и предложения, които излагаме в предложениия текст.

На Портала за обществени консултации липсва предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от Закона за нормативните актове (ЗНА).

Предвидено е отлагане на изискването на чл. 21, ал. 1, т. 1 от Наредбата до 31.12.2027 г. за нови сгради, за които със заданието за проектиране е предвидено проектиране и изграждане на обща сградна отоплителна и/или охладителна инсталация с присъединяване към централизирано топлоснабдяване от ефективна районна отоплителна и охладителна система или с присъединяване към газоразпределителна мрежа.

В . В § 1 от допълнителните разпоредби се създава точка 49, с който се въвежда ново определение:

„т. 49. "Ефективни районни отоплителни и охладителни системи" са районни отоплителни или охладителни системи по смисъла на § 1, т. 24в от Закона за енергетиката.

Предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА се изработва в съответствие изискванията на НАРЕДБА ЗА ОБХВАТА И МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО В сила от 18.11.2016 г.

С оглед на това липсва и информация за определените заинтересовани страни, които ще бъдат засегнати от предложеното изменение. Липсва анализ на всички потенциални значителни икономически, социални и екологични въздействия и на специфичните въздействия в резултат от изпълнението на промените върху всяка група от заинтересованите страни.

Липсата на предварителна оценка оставя голяма въпросителна относно целите и постигнатия ефект от предложените изменения и допълнения.

Не става ясно в колко населени места има ефективни районни отоплителни и охладителни системи. Колко са потребителите на тези системи?

С уважение,

Председател на УС на АВСК: арх. Стоян Тодоров

Следва продължение!

Автор: Emil Mihaylov (06.12.2023 12:34)

Становище на Института за Биомаса и Биогорива - София

Добре би било към този нормативен документ да има отделен раздел, в който към енергийните характеристики на една сграда да бъде посочено дали тя ползва индивидуален, извънмрежов възобновяем енергиен източник - например SGB Централа, за 100% задоволяване на собствените нужди от безплатни зелена ел./топлоенергия и автомобилно гориво, плюс допълнителни количества за

външна продажба и реализиране на значителни приходи за собствениците на централата - nula-energia.alle.bg .

ibb.alle.bg

biomass.alle.bg

ibb-bg@abv.bg

История

Начало на обществената консултация - 06.12.2023

Приключване на консултацията - 05.01.2024

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
